

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

עולם התעסוקה ועבודה סוציאלית. האם וכיצד תעסוקה תסייע
בקידום רווחה אישית וחברתית - 3555

תאריך עדכון אחרון 08-03-2025

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: עבודה סוציאלית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): דתיה ברששת

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: Datia@datiab.co.il

שעות קבלה של רכז הקורס: ימי שלישי בשעות 15:00-16:00

מורי הקורס:
גב דתיה ברששת

תאור כללי של הקורס:

הקורס יעסוק בתפקיד העובד הסוציאלי בקידום רווחת הפרט, המשפחה והקהילה באמצעות תהליכי קידום תעסוקה. תהליכים אילו, ותוצאותיהם, מהווים אמצעי לשילוב אוכלוסיות מודרות בחברה, אמצעי לקידום וחיזוק המסוגלות העצמית ואמצעי להתפתחות כלכלית וצמצום פערים. הקורס ישלב למידה תיאורטית, שיח אינטראקטיבי לטובת עיבוד התוכן והכרות עומק עם המתרחש בזירת התעסוקה והרווחה. כחלק מתהליך הלמידה תיערך הכרות עם מאפיינים של קבוצות מובחנות המהוות קהל יעד של המחלקות לשירותים חברתיים והמצויות מחוץ לשוק העבודה, לצד חשיפה לשיטות התערבות מגוונות הקיימות בתחום. במסגרת הקורס תונח התשתית הנדרשת לשם פיתוח תודעה, תפישה ופרקטיקות מקצועיות רלוונטיות בתחום העבודה הסוציאלית התעסוקתית.

מטרות הקורס:

לפתח בקרב הסטודנטים תודעה לחשיבות העיסוק בקידום תעסוקה בקרב אוכלוסיות מעוטות הזדמנויות, להקנות ידע ולסייע בגיבוש תפיסה ופרקטיקה המקדמות עיסוק בתחום.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. הסטודנטים יכירו מאפיינים של אוכלוסיות מעוטות הזדמנות בהקשר התעסוקתי ואת ההתמודדות הנובעת מהדרה משוק התעסוקה או בתוכו.
2. הסטודנטים יתפסו את התעסוקה כאמצעי לקידום רווחה ובשל כך כזכות.
3. הסטודנטים יגבשו תפיסה אישית ועמדה ביחס לעיסוקם של עובדים סוציאליים בקידום תעסוקה כאמצעי לקידום רווחה.

דרישות נוכחות (%) :
נוכחות מלאה

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות הכוללות אינטראקציה עם הסטודנטים. קריאת מאמרים ולמידה עצמאית. יתכנו פגישות עם גורמי חוץ כל השעורים מלווים במצגות הניתנות להעברה לסטודנטים. כמו כן מפגש עם גורמים מקצועיים נוספים המייצגים את התחום

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. הכרות עם מאפייני שוק העבודה והשפעתן של מגמות שונות על יכולת ההשתלבות המיטבית של אוכלוסיות מעוטות הזדמנויות בשוק העבודה.
2. המשגה של מושג הרווחה האישית והחברתית.
3. הכרות עם היבטים ותהליכי מדיניות הנוגעים לקידום תעסוקה.
4. הכרות עם מודלים ותכניות- פרטניות, קהילתיות או משולבות, מהארץ ומהעולם.
5. הכרות עם מספר כלים מקצועיים מובילים בתהליך ליווי תעסוקתי.

חומר חובה לקריאה:

גל, ג ווייס-גל, ע. (2005). עבודה סוציאלית, אבטלה ומובטלים, חברה ורווחה, כנ, 4, 485-509.

לסטר-קידר, א. (2019) עבודה סוציאלית ותעסוקה: סקירה היסטורית ועכשווית. המרכז האקדמי לעבודה סוציאלית ותעסוקה. ירושלים.

ברששת, ד. (2018). עבודה סוציאלית תעסוקתית- תפקיד בהתפתחות. אדם ועבודה
[11.http://www.ayellet.org.il](http://www.ayellet.org.il)

אלה ברנד-לוי, מיקי מלול, נטע אחדות, & מיכל קרומר-נבו. (2021). עוני ותעסוקה: דפוסי תעסוקה בקרב מקבלי שירותים החיים בעוני במחלקות לשירותים חברתיים. ביטחון סוציאלי, 114, 61-90.

בליך, נ. (2014) תיחום ופשרה - תיאוריה ומעשה. אדם ועבודה.
<http://adiramot.com/ayellet/adamveavoda.pdf>

ד, ברששת, ג', גל. (2022). תעסוקה כאמצעי לקידום רווחה. באילו תנאים? בתוך ג', גל., ש, מהדהלה. (עורכים) הזכות לרווחה טובה. פרק 6. הוצאת קרן מנומדין.

פלזנשטיין, ד. (2008). פיתוח כלכלי קהילתי. האגף למחקר, תכנון והכשרה, משרד הרווחה והשירותים החברתיים.

Levin, I., Sfati, N. (2019). Social workers and unemployment: Factors associated with using employment-promoting practices in Israeli Municipal Departments of Social Services.

Liu, S., Huang, J. L & Wang, M. (2014). Effectiveness Of Job Search Interventions: A Meta-Analytic Review. Psychological Bulletin, 140 (4), 1009-1041.

Duffy, R, Blustein, D, Diemer, M & Autin, K. (2016). The psychology of working theory.
Journal of Counseling Psychology © 2016 American Psychological Association, 63 (2), 127-148.

חומר לקריאה נוספת:

גל, ג. (2002). האומנם נטל מרצון?: סיפורה של התמודדות עם האבטלה, 1920 - 1995. באר שבע: הוצאת המרכז למורשת בן גוריון, 169-205.

כץ, ח ושות. (2009). הרשות נתונה - מחלקות לשירותים חברתיים ברשויות המקומיות אל מול התרחבות תופעת העוני: ציפיות, תפיסות ומציאות. ירושלים: מרכז טאוב לחקר מדיניות חברתית בישראל.

גדות, ל., פיטובסקי, נ. (2020) בין משהו קצת מומצא לתפקיד בשיא ההתפתחות- עבודה סוציאלית תעסוקתית כתחום מקצועי בהתהוות. ביטחון סוציאלי.

אחדות, ל. (2020) משבר הקורונה ושוק העבודה בישראל. ביטחון סוציאלי 110

מאירס-ג'וינט-מכון ברוקדייל (2017). עתיד עולם העבודה- סקירת מגמות מרכזיות, ירושלים.

Christoffersen, M.N. (1994). A follow-up study of long-term effects of unemployment on children: Loss of self-esteem and self-destructive behavior among adolescents. *Childhood* 2, 212-220

Waldegrave, C. (2005). 'Just Therapy' with families on low incomes. *Child Welfare*, 84, 2, 265-276.

Gill, F. (1999). The Meaning of work: Lessons from sociology, psychology and political theory. *Journal of Socio - Economics*, 28, 725 - 743.

D, Super.(1980)A life-span, life-space approach to career development. *Journal of Vocational behavior*. Volume 16, Issue 3, June 1980, Pages 282-296

מרכיבי הציון הסופי :

מבחן בית 95 %

השתתפות פעילה / עבודת צוות 5 %

מידע נוסף / הערות:

הקורס הנו חדשני ומתקדם, אף ביחס לנעשה במוסדות לימוד מקבילים בארץ ובעולם. הקורס משלב למידה תאורטית לצד התבוננות על העשייה בשדה מתוך שיתוף המרצה בניסיונה המעשי בעבר ובהווה. במהלך הקורס יתבקשו הסטודנטים ליישם את התוכן הנלמד באמצעות התבוננות על עצמם, סביבתם הקרובה וההתנסות בהכשרה המקצועית.